

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИНСТИТУТА ЗА НЕСТАЛА ЛИЦА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2022. ГОДИНУ

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	4
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	6
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	6
2.	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	6
3.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	7
4.	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)	9
5.	ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
6.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	12
7.	БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2022. ГОДИНУ	13
8.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
8.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
8.1.1.	Издаци за употребу возила	14
8.2.	Биланс стања	15
9.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	16
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	17
	ПРИЛОЗИ	17

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за нестала лица Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) која обухватају: биланс стања на 31.12.2022. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2022. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиру финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)¹. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Института је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о

¹ Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумејева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе јесу ли финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донесене на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и одражавају ли финансијски извјештаји трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези с, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Института за 2022. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Института за 2022. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Института у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *још увијек нису окончане активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с важећим прописима (тачка 5. Извјештаја);*
- *статус Привременог управног одбора и Надзорног одбора Института и даље је непромијењен (тачка 5. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Института је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврховито и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе јесу ли активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе користе ли се средства за одговарајуће намјене и је ли пословање Института, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 20.7.2023. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неџад Хајтић, с.р.

**ЗАМЈЕНИЦА
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Неда Мочевић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Института за 2022. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је изразити мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило јесу ли предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају успоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину²
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Одлуке о привременом финансирању институција БиХ за 2022. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ.

² Службени гласник БиХ, број: 42/22

3. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

Канцеларија за ревизију је у извјештају о финансијској ревизији Института за 2021. годину дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност са законима и другим прописима уз скретање пажње на:

- неокончане активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с важећим прописима,
- неријешен статус Привременог управног одбора и Надзорног одбора Института,
- недостатке и слабости у систему јавних набавки.

У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препоруке из претходног периода чија је реализација била у току нису поновљене, али се њихова реализација континуирано прати у наредном периоду.

Утврдили смо да је Институт у 2022. години, од укупно десет претходно датих препорука, реализовао три препоруке, шест није реализовао, док је реализација једне препоруке у току.

У наредној табели (Табела 1) приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 1. Детаљан преглед оцјене реализације претходно датих препорука

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
1.	Институт треба у што краћем року окончати активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с важећим прописима.	Још увијек нису окончане активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с важећим прописима.	✗
2.	Привремени управни одбор Института је у обавези да, у складу с одговорностима органа управљања Инститutom, предузме конкретне активности према суоснивачима Института у циљу рјешавања питања статуса Привременог управног одбора, а посебно имајући у виду протек времена од истека мандата Управног одбора.	Привремени управни одбор није предузимао конкретне активности у циљу рјешавања питања статуса Привременог управног одбора.	✗
3.	Институт је дужан ажурирати рјешења за накнаду превоза свим запосленим, а све у циљу досљедне примјене одредби важећег подзаконског акта који регулише остваривање накнаде за превоз запослених.	Институт је ажурирао рјешења за превоз свим запосленим Института који остварују право на накнаду за превоз.	✓
4.	Институт је дужан предузети активности на усклађивању броја возила с важећом регулативом те располагати службеним	Институт још увијек није ускладио број возила с важећим прописима.	✗

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2021. годину	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
	возилима на начин прописан подзаконским актима Савјета министара БиХ и интерним прописима.		
5.	Институт је дужан да обезбиједи поуздане евиденције о коришћењу службених возила којим ће минимизирати ризик од ненамјенске употребе службених возила.	Институт и даље нема поуздане евиденције о коришћењу службених возила којим би се могло поткријепити намјенско коришћење службених возила.	✗
6.	Институт треба предузети активности на извјештавању о јавним набавкама у складу са Законом, а све у циљу стварања услова за ефикасно и транспарентно провођење поступака јавних набавки и праћење потписаних уговора.	Институт нити у 2022. години није на својој веб-страници објавио образац праћења реализације закључених уговора.	✗
7.	Институт треба планирати и покретати поступке јавних набавки водећи рачуна о периодима важења постојећих уговора и стварним потребама Института.	Институт је за тестирање узорак проведених процедура јавних набавки планирао и покретао процедуре јавних набавки у складу са стварним потребама.	✓
8.	Институт је дужан поступке јавних набавки проводити у складу са Законом о јавним набавкама, како у дијелу који се односи на дефинисање количине предмета набавке, тако и у прибављању доказа који се односе на личну способност понуђача.	Институт је приликом провођења поступака јавних набавки дефинисао количине предмета набавке те прибављао доказе о личној способности добављача.	✓
Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја ³	Оцјена реализације у 2022. години	Статус
3/2020	Институт је обавезан да у сарадњи са Министарством за људска права и избјеглице БиХ журно предузме све активности на рјешавању питања истеклог мандата Надзорног одбора у складу са Закључком Савјета министара БиХ.	Институт је у претходном периоду предузимао активности из своје мјеродавности, међутим, питање именовања новог сазива Надзорног одбора Института, чијим члановима је мандат истекао 2010. године, још увијек није ријешено.	●
7/2020	Институт треба континуирано проводити активности у циљу даљег развоја и унапређења система финансијског управљања и контроле у дијелу управљања ризицима да би се постављени циљеви институције могли остварити на економичан, ефикасан и ефективан начин.	Препорука је у 2021. години оцијењена као препорука чија је реализација у току. Међутим, у 2022. години смо утврдили да Институт још увијек није успоставио цјеловит систем финансијског управљања и контроле у складу с важећим прописима.	✗

³ Све препоруке дате у извјештајима о обављеној финансијској ревизији претходних година чија је реализација била у току или нису оцијењене у извјештају за 2021. годину

За означавање статуса препорука у погледу њихове реализације коришћени су сљедећи симболи: реализоване препоруке, препоруке чија је реализација у току, нереализоване препоруке, препоруке које нису могле бити оцијенене у ревидираном периоду.

Препоруке чија је реализација у току ће бити предметом даљег праћења до тренутка док се не реализују у цијелости или до оног тренутка када ревизор, узимајући у обзир разуман протекли рок, процијени да ове препоруке нису реализоване. У складу с тим, у овом извјештају нису дате нове препоруке за ревидиране процесе на које се такве препоруке односе, али је за ове процесе дат опис стања и проведених активности.

4. ПРЕПОРУКЕ ЗА 2022. ГОДИНУ (РЕЗИМЕ)

Извјештајем о обављеној ревизији за 2022. годину обухваћено је осам препорука. Од наведеног броја, једна препорука се односи на финансијске извјештаје, док је седам препорука дато због утврђених неусклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Од укупног броја датих препорука, шест препорука се односи на неправилности, недостатке и слабости идентификоване у претходним извјештајима, које нису отклоњене у 2022. години, те су, у складу с тим, такве препоруке поновљене у овом извјештају.

У табели која слиједи (Табела 2) приказани су подаци о датим препорукама за 2022. годину (сегмент ревизије, предмет ревизије и статус), а препоруке су детаљно презентоване по процесима у извјештају.

Бр. преп.	Тачка извјештаја	Ревидирани процес (наслов)	Предмет ревизије		Статус препоруке ⁴	
			Финансијски извјештаји	Усклађеност	Нова препорука	Поновљена препорука
1.	5.	Организација и руковођење				
2.	5.	Организација и руковођење				
3.	6.	Систем интерних контрола				
4.	6.	Систем интерних контрола				
5.	8.1.1.	Издаци за употребу возила				
6.	8.1.1.	Издаци за употребу возила				
7.	8.2.	Биланс стања				
8.	9.	Јавне набавке				

⁴ Статус подразумијева нову или поновљену препоруку. Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

5. ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Унутрашња организација Института утврђена је Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији, на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2007. године те измјенама Правилника из 2015. године. Правилником о унутрашњој организацији Института систематизована су радна мјеста за 55 извршилаца.

Колегијум директора је концем 2021. године именовао Радну скупину за израду Нацрта правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Института. Задатак радне скупине је био да у року од 120 дана сачини нацрт правилника у складу са законима и подзаконским актима и достави Колегијуму директора. У вријеме извршења завршне ревизије (мај 2023. године) нацрт правилника још увијек није био сачињен.

С обзиром на протек времена и обим до сада обављеног посла у вези с усаглашавањем Правилника о унутрашњој организацији с одлукама Савјета министара БиХ, закључујемо да Институт није предузео све нужне активности на усклађивању унутрашње организације с одлукама Савјета министара БиХ.

ПРЕПОРУКА 1

Институт треба у што краћем року окончати активности на доношењу новог Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у складу с важећим прописима.

Органи управљања, руковођења и надзора у Институту су: Управни одбор, Колегијум директора и Надзорни одбор. У оквиру Института је формиран Савјетодачни одбор, а ради остваривања интереса чланова породица несталих лица.

Управни одбор: Управни одбор има шест чланова који се именују на период од четири године и не могу бити поновно именовани. Управни одбор је надлежан за: доношење Статута Института, именовање и разрјешење чланова Колегијума директора, доношење годишњег програма рада, доношење Правилника о унутрашњој организацији и других општих аката.

Савјет министара БиХ је, уз сагласност другог суоснивача, Међународне комисије за

Управни одбор од 2016. године дјелује као Привремени управни одбор док је Надзорном одбору истекао мандат 2010. године.

нестала лица (ICMP), у октобру 2016. године донио Одлуку о формирању Привременог управног одбора Института⁵ те Одлуку о измјени Одлуке о

формирању Привременог управног одбора Института⁶ којом је измијењен један члан Привременог управног одбора. Одлуком је дефинисано да мандатни период чланова Привременог управног одбора траје до именовања чланова Управног одбора који се

⁵ Службени гласник БиХ, број 90/16.

⁶ Службени гласник БиХ, број 70/17

бирају јавним конкурсом у складу са Споразумом о преузимању улоге суоснивача Института⁷. Међутим, процедура јавног конкурса још увијек није покренута.

Промјене статуса Привременог управног одбора искључиво су у надлежности суоснивача Института, Савјета министара БиХ и Међународне комисије за нестала лица. Суоснивачи Института су упознати с постојећом ситуацијом око статуса Управног одбора, али ово питање још увијек није ријешено у складу с прописима који регулишу питања избора и рада наведеног тијела.

Иако Статут Института прецизира дужину трајања мандата, немогућност поновног бирања и обавезу транспарентног избора процедуром јавног конкурса, због непровођења процедуре јавног конкурса за избор чланова Управног одбора Института, категорија „привременог“ Управног одбора суштински има карактеристике категорије мандата на неодређено вријеме.

ПРЕПОРУКА 2

Актуелни Управни одбор Института је у складу с одговорностима органа управљања Институтотом обавезан заузети проактиван став према суоснивачима Института у циљу рјешавања питања статуса Привременог управног одбора, а посебно имајући у виду протек времена од истека мандата Управног одбора.

Надзорни одбор: Утврдили смо да још увијек није ријешено питање именовања чланова Надзорног одбора којима је мандат истекао још крајем 2010. године. Надзорни одбор Института има три члана, који се именују на мандат од четири године и не могу бити поновно именовани. Један члан Надзорног одбора је преминуо у јануару 2021. године. Савјет министара БиХ је на сједници одржаној 5.8.2019. године, а на основу ургенције Института о истеку мандата чланова Надзорног одбора Института, задужио Министарство за људска права и избјеглице БиХ да хитно отпочне процедуру избора чланова Надзорног одбора Института за нестала лица БиХ. Упркос томе, још увијек нису именовани нови чланови Надзорног одбора.

У претходном периоду дали смо препоруку у вези с истеком мандата члановима Надзорног одбора (препорука бр. 3/2020 у Табели 1) те смо оцијенили да су предузете активности из мјеродавности Института, што ће бити предметом даљег праћење до окончања имплементације.

Институт је обуставио исплату накнаде преосталим члановима Надзорног одбора сматрајући да нема основа за даље одржавање сједница. Наиме, према Пословнику о раду Надзорног одбора Института, сједница Надзорног одбора се може одржати само ако су сједници присутни сви чланови одбора.

Колегијум директора: Колегијум директора има три члана која именује и разрјешава Управни одбор, на основу јавног конкурса. Колегијум директора руководи Институтотом и одговоран је за организовање, руковођење и представљање Института, за законитост рада и извршавање одлука Управног одбора. Чланови Колегијума директора ротирају се

⁷ Службени гласник БиХ- Међународни уговори број 13/05

на позицији предсједавајућег Колегијума директора сваких осам мјесеци, а своје одлуке доносе консензусом. Привремени управни одбор Института је, 16.9.2021. године, донио Одлуку о именовању чланова Колегијума директора института на мандат од четири године.

Савјетодавни одбор: Савјетодавни одбор чини шест чланова. У његов састав именују се представници породица несталих лица, на период од четири године и не могу бити поново именовани. Чланове Савјетодавног одбора именује Управни одбор Института, на основу приједлога кандидата који се добију од регистрованих удружења породица несталих лица у Босни и Херцеговини.

6. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Институт је одговоран за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола: Институт је сачинио основне документе потребне за успоставу система финансијског управљања и контроле, поступајући према Закону о финансирању институција БиХ⁸, Приручнику за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Утврђена је мапа пословних процеса, процијењени ризици, утврђен је регистар ризика и контроле које умањују ризик. Међутим, регистар ризика у 2022. години, као нити претходне године, није ажуриран, односно нису поновно процијењени ризици и начин управљања истим.

ПРЕПОРУКА 3

Институт је дужан предузети активности у циљу успоставе квалитетног система финансијског управљања и контроле, а у складу с важећим законодавним оквиром.

Законом о финансирању институција БиХ⁹ прописано је да је руководилац институције одговоран за израду и достављање годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ на начин и у роковима утврђеним подзаконским актима из члана 33 ц. став (2) споменутог Закона.

Институт није доставио Годишњи извјештај о финансијском управљању и контроли за 2022. годину Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

ПРЕПОРУКА 4

Институт је у обавези благовремено подносити извјештаје о финансијском управљању и контроли на начин прописан Законом о финансирању институција БиХ.

⁸ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁹ члан 33 д. став (4)

7. БУЏЕТ ИНСТИТУТА ЗА 2022. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину¹⁰, Институту су одобрена средства у износу од 2.970.000 КМ. С обзиром на то да је Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2022. годину усвојен тек 30.6.2022. године, финансирање Института у првих шест мјесеци 2022. године, вршено је на основу двију одлука о привременом финансирању. У овом периоду Институт није располагао капиталним средствима.

Одлуком Савјета министара БиХ¹¹, Институту су из текуће резерве буџета одобрена средства у износу од 22.000 КМ као новчана помоћ запосленим у институцијама БиХ.

Институт је у 2022. години реализовао расходе у износу од 2.782.420 КМ од укупно одобреног буџета.

У складу с Инструкцијом о реструктурисању расхода буџетских корисника за 2022. годину, Министарство финансија и трезора БИХ је на основу захтјева Института, у два наврата донијело одлуке о реструктурисању расхода Института у укупном износу од 29.000 КМ. Структура реструктурисаних расхода приказана је у Табели I у прилогу Извјештаја.

8. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Институт је сачинио Годишњи финансијски извјештај за 2022. годину и доставио га мјеродавним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Годишњи извјештај је сачињен у складу с Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу буџета буџетских корисника за период 1.1. - 31.12.2022. године. Институт је у забиљешкама уз финансијске извјештаје образложио билансне позиције и извршење буџета по свим позицијама.

8.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама-збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2022. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 2.782.420 КМ, што је за 209.580 КМ мање у односу на расходе одобрене буџетом за 2022. годину.

Финансијски значајни расходи из буџета за непосредну потрошњу односе се на: бруто плате (1.271.147 КМ), накнаде трошкова запослених (251.975 КМ) и расходе за унајмљивање имовине (175.226 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 42/22

¹¹ Одлука о одобравању средстава текуће резерве за исплату једнократне новчане помоћи запосленим у институцијама БиХ бр. СМ185/22

8.1.1. Издаци за употребу возила

Укупни издаци за употребу службених возила у 2022. години износе 138.626 КМ. Издаци се односе на издатке за гориво (79.285 КМ), материјал и услуге за поправак и одржавање возила (20.922 КМ), осигурање возила (14.287 КМ), аутогуме (7.343 КМ), унајмљивање паркинг простора (5.706 КМ), регистрација моторних возила (4.442 КМ), моторно уље (3.537 КМ) и услуге прања возила (3.104 КМ).

Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама Босне и Херцеговине¹², Институту је дато право на коришћење три службена возила (једно возило средње класе и два возила ниже средње класе). Правилником о специјализованим службеним возилима, на који је сагласност дао Савјет министара БиХ, Институту је одобрено 20 специјализованих возила.

Као и претходних година, констатовано је да број возила којим Институт располаже није у складу с важећим прописима. Наиме, закључно с 31.12.2022. године Институт је располагао с укупно 26 возила и то три службена возила и 23 специјализована возила, што није у складу са споменутим актима. Од наведеног броја специјализованих возила, једно возило је посуђено Институту на коришћење иако Правилником Савјета министара БиХ посуђивање возила од других институција није предвиђено.

ПРЕПОРУКА 5

Институт је дужан број службених возила којима располаже ускладити с Правилником Савјета министара БиХ о условима набавке и начину коришћења службених возила у институцијама БиХ.

На тестиралим узорцима путних налога за службена возила смо установили да се у појединим налозима не уписују сви тражени и релевантни подаци, као што су релације путовања, пређена удаљеност (уписује се само почетна и крајња километража у мјесецу), нема потписа лица која су користила возила и сл. Сходно томе, евиденције Института о коришћењу службених возила у одређеном броју случајева не могу у потпуности поткријепити намјенско коришћење службених возила.

ПРЕПОРУКА 6

Потребно је унаприједити евиденције употребе службених возила у погледу досљедног, тачног и потпуног попуњавања путних налога.

¹² Службени гласник БиХ, број 26/14, 81/14, 78/15, 42/17, 53/17, 34/18, 5/19, 81/19, 54/20 и 80/20

8.2. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2022. године исказана су укупна средства у износу од 207.464 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 415.984 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (207.464 КМ), краткорочне текуће обавезе (38.722 КМ) које се готово у цијелости односе на обавезе према добављачима (31.014 КМ) те обавезе према запосленим (160.567 КМ) које се односе на обавезе за бруто плату и накнаде плата за децембар 2022. године.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

Краткорочна разграничења: Евидентирање краткорочних разграничења регулисано је Упутством Министарства финансија и трезора БиХ за унос и евидентирања обавеза у ИСФУ систем које су планиране у буџету текуће фискалне године, а чији ће рачуни или коначне ситуације бити испостављени у наредној фискалној години. Упутством је дефинисано, између осталог, да само обавезе код којих је спроведена комплетна законом предвиђена процедура јавних набавки робе и услуга, те код којих су закључени уговори о набавци робе, односно, извођењу радова и услуга с одабраним извођачима у текућој години, за које су одобрена средства у текућем буџету, могу теретити буџет институција БиХ и међународних обавеза БиХ за текућу фискалну годину. Све остале обавезе за расходе који не задовољавају споменуте критеријуме, без обзира што су биле планиране буџетом за текућу годину, не могу теретити буџет институција БиХ и међународних обавеза за текућу годину. Институт је на позицији краткорочних разграничења евидентирао износ од 9.231 КМ (набавка намјештаја), без да је провео прописану процедуру, односно за ову ставку није закључен уговор у 2022. години, како је то предвиђено Упутством.

ПРЕПОРУКА 7

Институт за настала лица је обавезан досљедно примјењивати Упутство за унос и евидентирање обавеза у ИСФУ систем које су планиране у буџету текуће фискалне године, а чији ће рачуни или коначне ситуације бити испостављени у наредној фискалној години.

9. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Институт је донио План јавних набавки за 2022. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама.

Према презентованим подацима, Институт је у 2022. години провео 24 поступка јавних набавки. Од наведеног броја, Институт је провео један отворени поступак у вриједности од 59.019 КМ и шест конкурентских поступака у вриједности од 66.081 КМ. Институт је путем директног споразума извршио набавке у вриједности од 28.244 КМ.

Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора (оквирних споразума) износила је 153.344 КМ (132.114 КМ из текућих издатака и 21.230 КМ из капиталних издатака).

Наводимо опште недостатке уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Законом о јавним набавкама прописано је да је уговорни орган дужан на својој веб-страници објавити основне елементе уговора за све поступке јавних набавки, као и одлуке о избору најповољнијег понуђача. Констатовали смо да Институт у 2022. години, као нити у ранијем периоду, није објављивао образац праћења реализације закључених уговора нити одлуке о избору најповољнијег понуђача за одређене процедуре јавних набавки.

ПРЕПОРУКА 8

Институт је дужан извјештавати о јавним набавкама у складу са Законом, а све у циљу стварања услова за ефикасно и транспарентно провођење поступака јавних набавки и праћење потписаних уговора.

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Институт није у остављеном року доставио коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2022. годину, тако да овај Извјештај представља коначан Извјештај, без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2022. годину.

Ревизију у Институту за 2022. годину обавили су: Данијел Јозић - виши ревизор за финансијску ревизију (вођа тима), Срђан Крајишник – самостални ревизор за финансијску ревизију (члан тима), Дарија Дандић - млађи ревизор за финансијску ревизију (члан тима).

Контролу квалитета Извјештаја провело је Одјељење за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије. Одјељењем је руководио Неџад Хајтић, који је у међувремену преузео функцију замјеника генералног ревизора Канцеларије за ревизију институција БиХ.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Данијел Јозић, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Сњежана Баштинац, с.р.

Број: 04-16-1-924/23

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2022. годину
Табела II - Биланс стања на 31.12.2022. године
Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2022. годину

Институт за нестала лица БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Процент (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	2.165.000	47.000	2.212.000	2.065.625	93
Бруто плате и накнаде	1.393.000	0	1.393.000	1.271.147	91
Накнаде трошкова запослених	230.000	22.000	252.000	251.975	100
Путни трошкови	31.000	1.000	32.000	30.802	96
Издаци телефонских и поштанских услуга	36.000	0	36.000	28.624	80
Издаци за енергију и комуналне услуге	28.000	0	28.000	23.353	83
Набавка материјала	19.000	4.000	23.000	22.240	97
Издаци за усл. превоза и горива	78.000	10.000	88.000	87.724	100
Унајмљивање имовине и опреме	169.000	7.000	176.000	175.226	100
Издаци за текуће одржавање	31.000	0	31.000	30.989	100
Издаци за осигурање	20.000	-4.000	16.000	14.307	89
Уговорене и друге посебне услуге	130.000	7.000	137.000	129.238	94
2. Капитални издаци	25.000	0	25.000	24.827	99
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	25.000	0	25.000	24.827	99
Набавка осталих сталних средстава	0	0	0	0	
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	780.000	-25.000	755.000	691.968	92
Грант тужилаштвима	600.000	0	600.000	600.000	
Укопи	180.000	-25.000	155.000	91.968	59
4. Буџет-непосредна потрошња(1+2+3)	2.970.000	22.000	2.992.000	2.782.420	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
	0	0	0	0	
6. Новчане донације	0	0	0	0	
	0		0		
7. Програми посебне наміјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	2.970.000	22.000	2.992.000	2.782.420	93

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 15.02.2023. године.

Предсједавајући Колегијума директора
Мујо Хациомеровић

Биланс стања на 31.12.2022. године

Институт за нестала лица БиХ

Табела II

Опис	31.12.2022.	31.12.2021.	Процент (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	0	3.059	0
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	0	3.059	0
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	207.464	230.347	90
Стална средства	1.333.005	1.280.844	104
Исправка вриједности	1.125.541	1.050.497	107
Неотписана вриједност сталних средстава	207.464	230.347	90
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	207.464	233.406	89
3. Краткорочне обавезе и разграничења	208.520	163.271	128
Краткорочне текуће обавезе	38.722	42.302	92
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	160.567	118.641	135
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	9.231	2.328	397
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	207.464	230.347	90
Извори средстава	207.464	230.347	90
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	415.984	393.618	106

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 15.02.2023. године

Предсједавајући Колегијума директора
Мујо Хациомеровић

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 2580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Института за нестала лица Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Институт) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2022. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 и 38/22), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2022. годину (Службени гласник БиХ, 42/22) и пратећим упутствима, појашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Института.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 8.5.2023. године

Предсједавајући Колегијума
директора

Мујо Хаџиомеровић